

છગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત.

પહેલી ચોપડીનો

“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભાગ ૧.

પહેલા ધોરણનો

મુખગણિ શિક્ષક

પોણા બે આના.

સર્વ હક્ક સ્વાધીન.

સર્વ હક્ક સ્વાધીન.

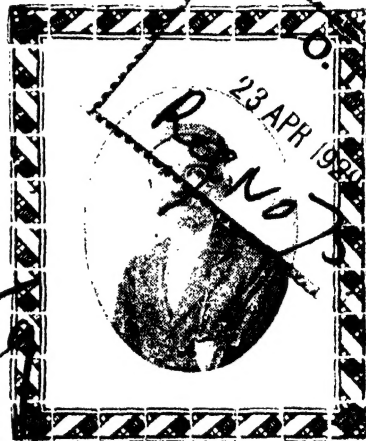
૨૫/૪/૨૦

સને ૧૯૨૬

૧૯/૪/૨૦

૨ી ચોપડીના

૨ અઢી આના.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

‘મુખગણિ શિક્ષક’ વગરના કૃતી. શાહ પાર-મુરત.

કિંમત રૂ. ૦-૨-૬ પોસ્ટેજ ભુદં.

બીજા ધોરણની સહિજાનની પ્રતોત્તરમાળા ત્રણ આના.

૭૪૬૪૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૬૪૯ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ડિક્શનરી શિફ્ટ-૧

વિષય 71૪2૪:૮૭૪:૦7-:૪૮૨

પહેલી ચોપડીનો ડિક્શન શિક્ષક ભાગ ૧.

રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

“મુખગણિત શિક્ષક” વગેરેના કર્તા,

રચનારનું ઠેકાણું—શાહપોર—સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—શાહપોર—સુરત.

છાપનાર—નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમ.
છાપવાનું ઠેકાણું—“શંકર” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ ચૌઠાના પુલ ઉપર—સુરત.

કર્તાએ સર્વ હક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

સંવત ૧૯૮૫]

આવૃત્તિ ૧૩ મી

[સને ૧૯૨૯

કિંમત રૂ. ૦-૨-૬ પોસ્ટેજ જુદું.

વેપરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
વેપરાતી કૉપીરાઈટ સંગ્રહ

છગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત.

—: પહેલી ચોપડીનો :—

“ડિક્શરન શિક્ષક.”

પાઠવાર અથવા શબ્દો.

પાઠ ૧.	પહેલાં	દીવા	બાળક	દેવળમ
દિવાળી	કેટલાક	મૂકે	બહુ	સોમવાર
અક્ષર	લીપેગુંપે	સાઈ	હરખાય	કેટે
ઊઠ્યાં	ખડી	જમવાનું	પાઠ ૨.	મંગળ
નિશાળમાં	ચુના	લુગડાં	ત્રીજો	બુધવાર
સવળાં	ધોળો	ધરેણાં	શુક્રવાર	ગુરુવાર
છોકરાં	સેવ	ઘાલો	છંદલો	બંસાડો
થોડેક	પાપડ	દારખાનું	વિષે	મુસલમાન
છોડી	સંભરી	ફોડે	સવારથી	બુધેરાત
આગળ	ધુધરા	ગીત	મુઘી	શનિવાર
વળી	તેટલા	બધાં	ગણાય	સાતમો
ત્રણ	આંગણમાં	દિવસમાં	બધ	સાત
વરસમાં	સાથીઆ	ફટાકડા	રવિવાર	અઠવાડીકે
દહાડા	પૂરે	ફડફડ	સુરજ	ચોથો
બેગી	બારણે	ફૂટે	સાહેબ	છઠ્ઠો

પાંચમે	વગાડવાને	કુતરા	ગુરુને	ટાપી
પાઠ ૩.	મોગરી	કેળું	મળશે	ઘોતલી
નિશાળ	અંદર	દાડમ	જુહું	અંગરખી
રહ્યો	અહીં	માટીનાં	તજવું	મંગાવી
ફરતી	મહેતાજી	બનાવેલાં	આળસ	મનુ
દરવાજા	પાટીઆની	નહિ	અંગ	જોડીઓ
પાટીઉં	બેઠક	મઝાની	સંગ	નહિ
અંચળ	સીસી	પાઠ ૪.	ચોડી	દરજીને
બતાવું	નકશો	નિશાળીઆ	ચિત્ત	બોલાવીશ
ફૂલઝાડ	ચિત્રો	શખામણ	શિક્ષા	કરાવીશ
અંપેલીની	ટાંગેલાં	ધૃશ્વર	નહિ	સાંજે
વેલ	કાઢેલાં	જ્ઞાન	નીસરી	બજારમાં
ગુલાબના	ખુણામાં	નિત્ય	પાંસરૂં	લેંધી
છોડ	ઘોડી	પરોઢીએ	પાઠ ૫.	સુરવાલ
કસરત	લખોટાનું	ઝીઠીને	લુગડાં	ફળીઆના
બધાંને	ચોકડું	દાતણ	લાગ્યો	કોટ
વાવટા	કબાટ	નાહ્યા	પહેરેલાં	દેખાય
ગમત	ચોપડીઓ	પાઠ	છોટું	મણી
ઘંટ	ઘોડો	કહ્યું	થઈશ	સાંભળીને

૪] બીજા ઘોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” એ આના.

ઘાઘરી	ફેફા	દીલમાં	દસમું	પાઠ ૮.
ઓઢણી	ખસ	નાથ	બેસશે	સગાં
બદન	ઘોવડાવવાં	પાઠ ૭.	વારૂ	વહુ
પાઠ ૬.	ઘોનાર	વરસગાંઠ	ક્યારે	ભત્રીજે
ચોકખાઈ	ઘોઈ	ભાવ્યો	ખારમું	થાઉં
ચોકખા	ચોળવું	કર્યો	કંસાર	ભાણેજ
કાસમ	ડાઘા	ક્યારે	ભાણો	કહેવાઉં
કપડાં	વાડા	આખ્યા	બોલાવ્યાં	કુઓ
પહેરણ	આંગણમાં	અડાડ્યો	મંડ્યો	માસી
ધૂળમાં	ગંદવાડ	જગુભાઈ	ભાત	માસો
રમ્યો	બેસીએ	ઊઠીને	કઢી	પીતરાઈ
જેઉં	માંદાં	ઝટ	હાથ	મોળાઈ
નાહું	વિષે	આઠમું	સૌ	મસિઆઈ
ડીલ	કવિતા	બેઠું	ઘોઈ	ફેઈઆત
ચોળીને	શીખવું	પૂછ્યું	ઊઠ્યાં	સાળીઓ
નાહતો	ઓટલો	કહ્યું	પાન	સાવકાં
ગંદી	ચોકખું	સાંભળી	સોપારીનાં	દૂધભાઈ
ગંદો	સૌ	બોલ્યા	બીડાં	જમાઈનાં
અડાય	મુખડું	મહીના	આખ્યાં	સાસુ

સસરો	સંભાળ	અદબ	મટુભાઇ	બેસીશું
વેવાઇ	જાત	ભણાવી	કનુભાઇ	શેતરંજી
વેવાણુ	ગભરાતી	રહ્યા	કયાં	પાંદડાં
પાઠ ૯.	ખૂશ	ખારણા	આશોપાલવ	કુલડીઓ
કવિતા	ઉંઘાડવાને	પૂકે	ઝાડ	પાથરણું
સર્વ	માંદો	ઉતર્યા	શંભુભાઇ	આવ્યું
બહુ	ઓસડ	અહીં	તઈશું	સીધી
હરખાઉં	પેટ	ગાદી	વિના	બેસાજ્યાં
જાઉં	સૌથી	બધું	પૌઆ	થાળી
ચાંપે	હેત	લીધું	ધાણી	વાડકો
સાથ	પાઠ ૧૦.	જેયું	વધારેલાં	ચટણીની
લીડે	ત્યાં	માંડયું	મીઠાં	મૂક્યાં
બાથ	બોલ્યો	વખાણુ	લીંબુ	વાડકામાં
ધવરાવે	પ્રમાણે	કર્યાં	દરાખ	તૈયાર
ખોળા	સોરાખજી	કહેવાશે	નારંગી	ધોઈ
પંપાળીને	ઓરડામાં	પાઠ ૧૧.	ખારેકી	નાખ્યા
દુખડાં	કહ્યું	ઉભણી	દળનો	ખૂબ
પંખી	બોલાવ્યો	પીરસ્યાં	લાડુએ	મઝા
કલોલ	આવ્યો	બબ્બે	શેરડી	

પાઠ ૧૨.	સઢવાળો	પાઠ ૧૪.	ખીજ્યા	સૈને
હોડીની	પૂછીશ	દેડકાં	માધુ	બળદને
એકઠા	સુંદર	પાળ	ક્રીડીઓ	સોળ
જેઠશું	પાઠ ૧૩.	પથરે	છુંદાય	પાડયા
તળાવના	મળ્યો	ફેંકાફેંકી	છૂંદે	કહ્યું
જીઓ	મઝાનો	ધડાધડ	દુઃખ	યાદ
વાદળી	ખંડ	માર્યાં	ચીનુભાઈ	ભૂલીજ
દોરી	ધનામમાં	ડાહ્યો	શક્તી	ગળ
ખેંચે	કાંચળી	ઊઠ્યો	તળેથી	ઉપરાંત
દોરે	કરાવીશ	દેડકો	નીકળવાને	પાઠ ૧૬.
ધીરૂની	માણેક	પ્રાણીઆને	ધજ	એનથેન
રામુની	મળ્યું	ખંધ	આપણે	ડાહીનો
પછાડી	રડયા	સંભાળીને	દોર	ઘોડો
જગુની	વિના	દુઃખ	સંભાળ	નક્કી
સરત	મોકલશે	ગુકસાન	તેટલું	છુદો
ઉમેદની	પરીક્ષામાં	હાણ	વખતસર	છૂટ્યો
નખળી	રડાવશે	પાઠ ૧૫.	સાફ	વારૂ
જણાશે	નહિ	પ્રાણી	નીરવાનું	જણુ
જીત્યો	માસી	દયા	જાણ્યું	થાઉં

ખોળામાં	રહ્યો	વખાણ	સીમમાં	ગભરાઈને
માથું	મૂકનારને	ઊઠ્યો	બકરાં	માણસોએ
મૂકીને	ઓળખ	મંડ્યો	દહાડો	નાખ્યાં
વાંસા	શંકર	પાઘડી	અમથી	તેટલાંજ
વારાફરતી	શાખાશ	દીઠી	બૂમો	સાંભળી
આંગળી	ઉતારી	મૂક્યો	આવ્યા	ખેડુત
મૂકવા	દીધો	કાપ્યાની	ધાળે	બગાડ
તૈયાર	પાઠ ૧૭.	નીકળ્યા	એટલામાં	કર્યો
પૂછ	ચપ્પુ	જાણતા	આસપાસ	કહ્યું
સમજ્યો	ગમ્યા	સૌને	ખેતરવાળા	જુઠું
કોણ	આણ્યો	સાંભળીને	દોડી	છેતર્યા
પૂછું	પૂછ્યું	ખોટું	જોયું	ધાયા
મૂકી	દેશાઈ	કર્યું	ક્યાં	નુકસાન
હોશિયાર	લલ્લુ	સાચાખોટું	ત્યારે	યાદ
સેજભેજ	ગાળો	પાઠ ૧૮.	હસવા	સપડાય
સંતાવા	જુઠું	વાઘ	ખાપડા	જુઠાણું
છૂટશે	ધણું	મશ્કરી	શરમાઈ	જલદી
અડશે	હેત	પસ્તાય	ખોટું	જુઠો
છોડી	દહાડો	બચ્યાં	લાગ્યું	

પાઠ ૧૯	બચ્ચશો	ભિખારી	પ્રભુ	શિકાર
શિઆળ	ખુશીથી	અહીં	વીસરું	બચ્ચું
દેડકાં	રહીશું	કયાં	અગણિત	રૂપાળું
ભુક્તિ	અહીંથી	લુગડાં	કર્યા	દોડાવી
તળાવમાં	જવાશે	આંધળો	ઉભસને	મૂકયો
મૂકી	વારાફરતી	ખાઉં	ઉપયોગી	પકડયું
માંડયું	મેંમાં	મળ્યું	દામ	ઉપાડી
પૂછવા	ઘાલીને	રસ્તેથી	વરસાદેથી	માંડયું
અલ્યા	ત્યાં	અપંગ	ભેંસને	દીધું
દુઃખ	કબુલ	ચાલ્યા	દૂધ	એકદમ
કહ્યું	દૂર	ગજવામાં	દહીં	છતંગ
દયા	પ્રમાણે	પૈસા	સૌ	રાત્રે
સગાં	રસ્તામાં	સેવ	ઠામ	દેવતાઈ
વહાતાંએ	પાઠ ૨૦	દુકાનેથી	રૂલ	પુરુષને
વિચાર	દુઃખ	પાઠ ૨૧	ખનાવ્યાં	ગરીબડી
સાંભળતાંજ	જાણનાર	ઇશ્વરનું	પાઠ ૨૨	દયા
ઊઠ્યાં	અન્ન	વિદ્યા	સરદાર	પરમેશ્વર
નહિ	ભૂખ્યા	ચંદ્ર	સ્વપ્નું	ખન્યા
ખાંધ્યું	કનુ	કદી	જંગલમાં	દેશનો

હિંદુસ્તાનની સાઠ ભૂગોળની પ્રત્યેક તરખાણા ૪ આના. ૧૯

પાઠ ૨૩	નીકળાત	નાખતો	લુલાં	પાઠ ૨૬
રૂપાળું	પૂછ્યું	છૂંદી	આંધળાં	ચતુરાઈ
ઉંદરડી	હંમેશાં	ફેણ	દીકરો	તરસ
રસોડાના	પૂછીને	છોલાઈ	સાંભળ	વાડામાં
ભંડારીઆમાં	પાઠ ૨૪	નીકળ્યું	તીર્થ	કુળે
રોટલી	ક્રીડી	પહોંચી	કાવડ	થોડું
લાડુ	નદીના	વાગેલે	દુઃખ	કાગડો
ભોંય	કાંડા	ઠેકાણે	મનસુબો	બેઠો
ખૂશ	પીપળાનું	વળગીને	તૈયાર	ચાંચ
આણ્યું	પોલમાં	ચટકા	બેસાડ્યાં	ઘાલતો
બિલાડી	ઝેરી	દીધા	પિતા	ફાંફાં
મૂકેલી	રસ્તા	પછાડી	ખાંધે	માર્યાં
મઝાની	પંખી	પછાડા	સૌને	ખાનુએ
મઝાનું	બેસતું	ઝાઝી	અચરજ	પહોંચે
મણા	કુંફાડા	લીધો	સંતાપ	જોયું
ઉંદરીઉં	ઉડાડી	પ્રાણજ	સઘળાં	ઉંડું
ભોગજોગે	મૂકતો	પાઠ ૨૫	આશિષ	જણાયું
પેઠી	ઉંદર	સેવા	પ્રભુએ	વિચાર
દુઃખનો	દેડકાં	ધરડાં	લહેર	લાગ્યો

૧૦] સુરત જિલ્લાના “ ભુગોળ શિક્ષક ” ત્રણ આના.

એટલામાં	ધીરજ	સાંભળી	દહાડીઆને	દીધાં
ઉપાય	કડણુ	મલકાવી	આપણે	ત્રીજે
સૂઝી	જલદી	કાળુનેએ	ભાણુ	ગાડું
આવ્યો	મુકાય	બાથમાં	બૂડે	વાવ્યા
કેટલાક	સૌ	લીધાં	પુરં	પાથરા
કાંકરા	પાઠ ૨૭	બચ્ચીઆ	બધાંએ	ભર્યા
માંડ્યા	કાપણી	ભાથું	દાતરડાં	માડયું
નાખતો	પટેલ	ઉનો	હાથમાં	દેખાવ
આવ્યું	થાકીને	રોટલો	ચાસ	ખળી
ત્યારે	મહેનત	દાદીમાએ	ત્રણત્રણ	આગળ
બોળી	ઘઉં	થોડું	ચચ્ચાર	પહોંચ્યા
પહોંચી	દહાડો	માખણ	આથમે	હસતાં
તેટલું	આથમતા	આપ્યું	પાઠ ૨૮	ઉતર્યાં
પીધું	વઢાઈ	મરચાં	ઘઉંનો	ભોર
મટાડી	દિવાળી	આદુ	પાથરાને	ખળીમાં
ચાલ્યો	દાદાજી	ચટણી	દહાડા	ઠાલવ્યો
બધું	વઢાશે	વંતાકનું	ખેતરમાં	કેટલેક
છુપાઈને	મદદ	શાક	તડકે	કાઢવા
બોલ્યો	સાદ	ભખ્યા	સુકાવા	સા

બળદના	પાઠ ૨૯	વાળુ	ચંદ્રમા	ઝાંખો
હાલરાને	કાપણી	ધશ્વરનું	ત્યાંસુધી	કામઠા
પગર	ઉમંગે	પાઠ ૩૦	નીકળ્યા	પાતળો
ફેરવતી	વાદળીઓ	દીસે	બોલ્યો	વળેલો
પટલાણી	સદાય	તૈયાર	દહાડો	ત્યાર પછી
કેટલાક	ઉભરાયો	કુંડાંમાં	સાંજે	છેવટે
ઉપણીને	સુંદર	છુદું	મેદાનમાં	થાળી
કુંવળ	ફાલ	ગોળ	નીકળ્યા	ઊગે
ઢગલા	લણીએ	સરસ	ઉતરી	ત્રીજે
છેવટે	ખંત	પિલાય	બોલ્યો	અંધારી
ખેતરમાં	ધરીને	છુટા	વિષે	પેડે
ખળીમાં	વાંકું	ટોપલામાં	બોલું	ઝગઝગે
ઉબાણી	દાતરડું	કુંસા	થાળી	વધારે
ખૂશ	કુંડાં	ઊડી	જેવડો	દેખાતા
દિવાળી	ઢગલો	કાથળાઓ	ગોળ	જુઓ
માતોજ	હૈયે	હાથોહાથ	ઊગે	વાદળાં
ડાહી	લણણી	પાઠ ૩૧	ત્યાંસુધી	ચઢી
હોંસીલી	સર્વે	આકાશની	દેખાય	પાઠ ૩૨-૧
છોડી	મૂકો	સહેલ	અજવાળું	વરસાદ

૧૨] બીજા ધોરણના “મુખગણિત શિક્ષક” બે આના.

બેસાજ્યાં	દરીઆમાં	માંડયા	નઠારી	મટોડી
આબ્યાં	થોડોક	ખોદતું	દેડકે	સુકાય
લાગ્યાં	ખેંચી	ચાલ્યું	તાણી	કઠણ
મનુ	રથમાં	કાદવ	પાઠ ૩૩	ધારવાળા
એટલા	જોડેલા	ખેંચી	ઢેપું	પથરાના
વાદળાં	ખેંચનાર	ખિચારા	પત્થર	કકડા
ઢંકાઈ	પાઠ ૩૨-૨	પછડાતા	રેતી	ધસાઈ
મોઢાં	થોભ્યાં	તણાઈ	ખ્યાલું	કાંકરી
જોઈતાં	રહ્યાં	છેવટે	નીતરું	ગોળ
રમવાનું	ચોકખી	તળાવ	રસ્તા	ઝીણી
સાંભળી	રથમાં	નદીમાં	ધસીએ	ખાંધવાની
ઝાડપાલો	મઝા	ત્યાં	ભુકો	રસ્તા
છોડવા	ગામડાં	તૈયાર	મટોડી	સાહી
દહાડા	ઝાડો	ખંધ	ડહોળું	ચૂસી
ભોંયમાં	મઝા	દોડી	ઠરે	પાઠ ૩૪
નીકળાતું	છોડા	ધબરીઓ	ધસડી	માટી
ભૂખે	અહીં	રોટલી	નદી	ભફી
હમણા	પડ્યું	કારેલાંનું	તળાવમાં	સીંચ્યાં
તળાવ	એટલું	નેવલે	કાદવ	નાખ્યું

ઠંટવાડો	લીધી	ઝીણા	ધમણ	પૂછયું
અહીં	કર્યો	વાડકીમાં	ચલાવતા	તેમણે
કેટલાંક	ગજવામાંથી	વાડકી	બેડો	કહ્યું
માણસો	ચપ્પુ	સુકવીને	સળીઓ	લોઢાનો
ભોંયમાંથી	કર્યા	ભટ્ટીમાં	ચળકતો	ત્યારે
ખોદતાં	વચમાંથી	વાસણો	દેવતામાં	લોહું
ઠંટ	દખાવી	ગોળી	ખૂખ	ચળકે
નળીઆં	વાડકી	ગાગર	તપાવ્યો	ટીપી
બનાવતાં	મોતીએ	ઘડા	લાલચોળ	ખેંચાય
પીળી	માંડ્યો	કોડી	એરણ	મેં
ઘોળી	દખાવે	કોડીઆં	હથોડા	સોનું
ભુરી	ભાંગી	તૈયાર	ટીપ્યો	રૂપું
સુકી	કેટલુંક	પાઠ ૩૫	ટીપવાથી	તાંબું
તપાસી	ઝટ	ધાતુએ	સળીઓ	પિત્તળ
કહણ	ઉતરી	મૂક્યો	લાંબો	ચળકે
પછાડવાથી	માટીમાં	પૂછયું	પાતળો	ટિપાઈ
ભાંગી	કાણાં	સમજ્યો	જતરડામાં	પેટીમાંથી
જણાઈ	કણક	પિત્તળ	ખેંચી	કાઢ્યા
ચીકણી	ઘાટ	લુહાર	કર્યો	ઓળખાવ્યા

તાંબાનો	ઢગલી	લગભગ	ચીરું	પહેરવાના
ઝાંખો	પાઈ	આવ્યો	માથા	કપડાં
લોઢાનો	પૈ. ૧૧	કહ્યું	મુદર	તૈયાર
આગવત્તા	ઢબુ	આપ્યા	ભૂખે	મોટાઈ
કસાઈ	અધેસા	ત્રણ	સાંભળી	જેઘતી
સીસું	તાંબાના	આઠ	તોલે	કેદાળી
જસત	તપાસી	વટાવ્યા	નાકું	સાંભળતી
પાઠ ૩૬	સૌ	તેમણે	લાકડાંના	ઝિડી
નાણું	વધારે	પંદર	સખત	વઢી
કાઢ્યાં	કેથળી	ઝિડ્યા	ઘાલે	લોઢું
ત્રાંજે	રૂપીઆ	સત્તામ	માથું	ખોદી
ચાત	અડધો	પાઠ ૩૭	ફાટ ફાટ	કાઢી
ત્યાં	પાવલી	કુડાડી	નાકામાં	બિચારીને
દુકાનમાં	બેઆની	સોય	દોરો	દુઃખ
બેડા	ખતાવ્યા	લક્કડફેરા	સુખ	ભટ્ટીમાં
આગખતા	રૂપાનાં	તકરાર	આણી	ખળવું
બેસાવ્યા	કેથળીમાંથી	પાનું	ચળકાટ	પડ્યું
શેડની	મહેર	ધાર	કયાં	ત્યારપછી
આગળ	કાઢી	લાકડાં	હોઈ	બધાં

પેદા	કાણું	છોકરાં	એટલે	લીમડો
પાઠ ૩૮	કાણુંવાળું	વિષે	સમજશે	ઘણા
ફૂલઝાડના	લટકતું	ઉખેડી	ભોંયમાંથી	છોડવો
ક્યારા	આંગળી	ભોંયમાં	સુકાઈ	છાડવામાંથી
ગોળ	પૂછ્યું	મુળીઈ	ઉખેડી	મુળીઆં
ચોરસ	મધપુડો	મુળીઆં	સુકાઈને	વાંકાં
ત્રિકોણ	મરમાખીઓ	વિનાં	વધીને	ઉંડાં
કર્ચા	મધ	ઉભું	ઉંચા	ઉતરેલાં
રોપ્યાં	કુવા	થરમાંથી	પેડે	મૂળમાંથી
ગલગોટા	કોસ	દાંડીઓ	પથરાય	ફૂટેલા
મોગરા	થાળા	ફૂટેલી	કોહળાનો	વધે
બુઓ	લલકારતો	ડાળાં	વેલો	પાંદડાં
દાડમ	જીવતાં	ડાળીઓ	પાઠ ૪૦.	ટટાર
લટકે	લીલાંછમ	પાંદડાં	આંખા	મોઢા
જમરૂખી	દેખાતાં	લાંચું	સિવાય	ઉંચું
જમરૂખ	ખૂશ ખૂશ	ખીતશે	શકશે	પાતળું
પાંખીઓ	પાઠ ૩૯.	ખતાવું	વડ	ફૂટે
બેડેલા	છોડવા	બેવું	પીપળો	ડાળમાંથી
ડાળી	વચ્ચે	સુધી	આમલી	ચામડી

થડને	લીલુંછમ	ભોંય	ગાંઠા	બદલાધને
છાલ	કંઈક	પથરાઈ	પાંદડાં	ઊઠજે
ખરબચડી	પાંદડાં	થડ	રૂંલ	દાતણ
કઠણ	ફલ	મુળીઆં	પાઠ ૪૨.	ધોળજે
ઝીણા	ફળ	જણાતાં	ધનુના	ઢીલો
પાતળાં	પૂછયું	ઉખેડ્યો	લાવ્યા	ડીઢું
રૂંલ	તુરીઆ	બતાવ્યાં	સૂઈ	તોડી
ફળ	ગલછીના	કહ્યું	ઝંઘમાંથી	ચૂસી
ઊગતા	વળગીને	પાતળાં	ક્યાંથી	રસ
ઘણાખરા	ચઢે	ટુંકા	વાસ	ફેંછી
લાકડાં	દોરી	ભોંયમાં	બાઝી	નાખજે
બાળવાના	વળગી	ઉંડાં	વધતી	પાઠ ૪૩.
મેજ	માંડવા	ઉતરતાં	વધીને	ભેંસ
ખુરસી	ચઢ્યાં	દોરડી	ડીલ	ધીમેધીમે
ખાટલા	પથરાઈ	દોરડા	ખાટો	હીંડે
પાટલા	વીટળાધને	વાળીએ	ગોટલો	ભસતો
પાઠ ૪૧.	તરખુચ	ફૂટેલાં	ગોટલામાં	શીંગડાં
વેલા	આરીઆના	થોડે	જતન	માંડી
ધનજી	દેખાઈ	અંતરે	કર્યું	હલાવતી

અમળાઇને	વાગોળવું	પત્થર	ઉંચકીને	ભેંસનું
તૂટી	નીચલું	છુટા	ભૂલ	જડું
તોડવું	જડબું	દહોડો	સોખત	મીઠું
પડવું	ઉપાડે	ટાળામાંથી	મોઢું	ગુણ
વાર	ઝોડે	છટકી	પુછડી	દોહી
ઉપસા	ફાટ	મળ્યું	ખરીમાંએ	ઠંડું
જડબાના	વધારે	ડુંગરા	ફાટ	ઉનું
દાંત	હીંડે	રસ્તે	વાગોળે	દોહા
નીચસા	શરીર	ભૂખે	યાદ	ખગડી
વચ્ચે	જડું	સાગ્યું	વચ્ચે	દોહવાનું
ધાસ	કાદવમાં	ચઢવાનું	પાતળા	વાસણ
માથું	ખાડા	ચઢી	મજબુત	ચોકબું
કોળીઆ	તળાવ	ઠરતા	શરીર	આંચળ
ઉતારી	ભેરાવર	કુદવું	ફૂદી	ધોધ
ધરાય	વગડાઉ	કુદકો	દોડી	નાખવાં
વાગોળે	પુરી	ગખડયું	જડું	વધારે
પેટમાં	પાઠ ૪૪	ચતુંપાટ	ઊનનો	નીકળશે
ભેંભાં	બકફે	શોધવા	પાઠ ૪૫.	કેટલાક
નિસાંતે	ધેઢું	નીકળ્યો	દૂધ	દેનારાં

સારં	પસંદ	પુછડી	પરસેવો	પોપટ
ખવરાવવાથી	ડાઘીઆ	રીઝે	ફટતો	સમડી
જણસો	ખનાવ્યો	માંસ	સૌથી	કબુતર
દહીં	ટીપુ	હાડકાંના	છેલ્લી	આવડે
છાશ	ચાલાક	કકડા	એકાદ	ફીડા
માખણ	કારકુન	ચાટવનું	ધણી	જીવડાં
તાવીને	ઠરાવ્યો	દાંત	રહ્યો	ખાંધે
શિખંડ	ગુપચુપ	અલીવાળા	ઊઠ્યો	ઈંડાં
ખાળીને	ખોલ્યો	મોઢાના	પાઠ ૪૭.	ઈંડાંમાંથી.
પેંડા	પ્રાણી	આગલા	પંખી	બચ્યાં
ઉકાળીને	ગંધ	તીણા	મોઢું	ત્યાંસુધી
દૂધપાક	એકદમ	દાઢ	કયાં	ભોંચ
ખાસુદી	ત્યાં	કકડા	ઠેકાણે	આંગળાં
પાઠ ૪૬.	શિઆળ	જડખાં	ડીલે	છુટાં
કુતરો	સાંભળી	હલાવતાં	પીછાં	પડથી
ચરમા	કહ્યું	ઊંધના	પુછડીમાંએ	જોડાએલાં.
પ્રાણી	અહીં	ઝોંકા	ટાઢ	ખતક
બખબે	ખોલાવ્યો	મોંની	પાંખોવાળા	જળકુકડી.
છેલ્લા	તૈયાર	ખંને	કાગડો	સિવાય

પાઠ ૪૮	પુછડી	વળેલી	પ્યાતાં	બાંધ્યું
પોપટ	ડીલ	સીધી	લોટામાં	નદ
કાગડો	પીછાં	થોડુંક	લીધું	સૂઝું
પાંજરું	ઊડો	નાખ્યું	વાદળી	ઉતારી
બહુ	બાંધો	ભાવ્યું	કાઢ્યા	ઝોળીમાં
ભૂખ	વધારે	કૂદતો	પ્યાલું	સૂવાનું
ભૂખ્યો	મેંમાં	ઊડીને	નાખ્યો	રડાવ
માંડ્યું	લુચ્ચા	પાઠ ૪૯.	હસાવ્યો	પાસું
સાંભળી	આવ્યો	આણ્યાં	નારંગી	પાંગરા
તરખુચના	હોઈ	રંગનાં	સુંદર	દોયણા
કર્યો	વચ્ચે	પડીકાં	કંકું	ઝોરડામાં
માંસ	આટલો	લાવ્યા	હળદર	સળીઆ
ધારીને	જીવજંતુ	કયા	વાદળી	ધૂળ
વિચાર	કોહેલું	જુદા જુદા	મેળવ્યો	લુગડાનો
કર્યો	સળેલું	બનાવતાં	જાંબુડો	ઝાપટી
ઝાળખતા	આંગળાંમાં	આવડે	મેળવી	ઘોડીઆના
નહિ	પાછળ	પડીકાં	મેશના	મોભમાં
આપણે	આગળ	શીખવ્યું	પાઠ ૫૦.	ભમરીઆ
એકને	છેડેથી	જોઈ	પારણું	પુતળીઆ

જાંબડી	હાલરડું	ચીતરેલ	તળાઇઓ	ઝીંધીને
ગુલાબી	રંગીત	ચઢાવું	ચિનાઇ	ઝિંશો
ઘોડીઆના	પોઢો	પઢાવું	ફૂલડાં	ધાલીશ
ગોદડીઓ	રસીલા	સૌને	સૂવાની	ગજવે
પાથરી	ઝુલાવું	મઢાવું	બિછાવું	
ઝુલાવવા	જડાવું	મખમલ	દોરીએ	—:૦:—
ધુમણ	પધરાવું	મશરૂની	હિંચોળું	

અભિપ્રાય

બીજી ધોરણના

‘અંકગણિતનાં મનોયત્ન’ માટે

ગુજરાત કૌલેજના ગણિતના પ્રોફેસર સાહેબ રા. રા.
જેઠાલાલ ચીમનલાલ સ્વામીનારાયણ

“આપના તરફથી ‘અંકગણિતનાં મનોયત્ન’ એ
નામનું પુસ્તક મળ્યું. તેમાં નાના બાળકો માટે સાદા
સરલ અને સુંદર દાખલાઓનો સંગ્રહ કરવામાં
આવ્યો છે. દરેક હિસાબ રમુજ છે અને તે ગણ-
વામાં બાળકોને રસ પડશે એમાં સંશય નથી. આવું
સાફ પુસ્તક બહાર પાડવા માટે તમને ધન્યવાદ ઘટે છે.”

અમદાવાદ કડવા પોલી, તા. ૨૩ જુન ૧૯૧૯

કઠિન શબ્દો.

ઊગતા, ઊઠીને, ઊઠુંછું, ઊઠ્યા, ઊઠ્યો, ઊઠ્યાં,
કૂદી, ચૂસી, છૂટશે, છૂટ્યો, તટી, પૂછવા, પૂછ્યું,
પૂરે છે, ફૂટે, ફૂટેલા, ફૂલઝાડ, ખૂમો, ભૂખ્યો, મૂકું,
મૂક્યો, સૂઈ, સૂઝી, સૂવું.

ઘળ, ખીળ્યા, ખીલશે, ચીકણી, ચીતરેલ, ચીરું,
જત્યો, જવતાં, ઝીણી, ટીપવાથી, ટીપ્યો, ડીટું,
તીણા, તીર્યં, ત્રીજો, દીકરો, દીકરી, દીઘો, દીલ,
દીવા, દીવાઘેન, દીસે, ધીરજ, ધીરું, નીકળતો, નીકળ્યું,
નીચલું, નીતર્યું, નીસરી, પીછાં, પીતરાઈ, પીધું,
પીપળો, પીરસ્યાં, પીળો, ફીકર, ખીતો, લીધો, લીમડો,
લીલાંછમ, વીટળાઈ, શીખવ્યું, સીસી.

કુળે, ખુણો, ખુશી, ગુણ. ગુરુ, ચુનો, છુટા, છુટું,
છુટો, જુઓ, જુહું, પુરી, પુરું, પુળા, ફુઓ, બુધ,
ભુકો, સુખ.

કુતરો, કુલડી, ખુરસી, ધુધરા, ધુમણ, દુખડાં,
દુઃખ, પુછડી, પુરુષ, મુખડું, મુદર, લુગડાં, સુકવી,

૨૨] ગુજરાતની સા. ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ત્રણ આના.

સુરજ, ગુપચુપ, ભુમેરાત, નુકસાન, પુતળીઓ,
સુરવાલ, મુસલમાન.

અંગ, અંગરખી, અંતરે, અંદર, અંધારૂં, ઈંટ,
ઈંટવાડો, કંઈ, કંસાર, ખંડ, ગંદવાડ, ગંદી, ગંદો, ગંધ,
ખંધ, ઘંટ, ચંદ્ર, ચંદ્રમા, ચંચળ, ચંપેલી, જંગલ,
જંતુ, પંખી, પંદર, પંખાળી, ઠંડું, ભંડારીઉં, મંગળ,
મંડયો, રંગ, વંતાક, શંકર, શંભુ, સંગ, સંજેરી,
સંતાપ, સંતાવા, સંભાળ, સંસાર, હંમેશાં.

આંખો, આંગળી, આંગળા, આંગણામાં, આંચળ,
આંધળો, આંખો, કાંકરા, કાંચળી, ખાંધે, ગાંઠા, ચાંચ,
ઝાંપે, જાંબુડો, ઝાંખા, ટાંગેલાં, તાંબું, દાંડીઓ, દાંત,
પાંગરાં, પાંચ, પાંજરૂં, પાંદડું, પાંસરૂં, ફાંફાં, બાંધ્યું,
માંડ્યું, માંદો, માંસ, માંહે, લાંબું, વાંકું, વાંસો,
સાંભળતાં, સાંભળી.

ઈંડાં, લીંપેગુંપે, લીંબુ, સીંચ્યાં, શીંગડાં, હીંડે,
ઉંચકી, ઉંચું, ઉંડું, ઉંઘાડવા, ઉંદર, ઉંદરડી,
ઉંદરીઉં, કુંવળ, છુંદાય, ઢુંકા, ડુંગર, ડુંડાં,
પુંફાડા, મુંદર.

ઊંઘ, છૂંદી, છૂંદે.

તેં, મેં, ભેંસ, ખેંચાય, પેંડા, લેંધી, ખેંચે, ફેંકે,
ભોંંચ, મોં, પોંંચા.

નોડણીના એકજ સરખા

 નિયમવાળા શબ્દો.

ચિનાઈ, સિવાય, દિવાળી, નિશાળ, નિશાળીઆ,
પિત્તાય, નિરાંત, ખિચારા, ખિછાવું, ખિત્તાડી,
ભિખારી, વિચાર, શિયાળ, શિકાર, શિખામણ,
સિપાઈ, પિત્તળ, નિત્ય, હિંચોળું.

ઉકાળી, ઉખેડી, ઉખેડ્યો, ઉખસ, ઉડાડી,
ઉતારી, ઉતાર્યું, ઉપાડી, કુહાડી, ઝુલાવું, ઝુલાવવા,
તુરીઆં, મુકાઈ, મુળીઈ, મુળીઆ, રપાળું, રપીઓ,
લુહાર, સુકાઈ, સુકાય, ગુલાબ, જુઠાણું, દુકાન,
છુંદાય, પુંકાડા, ઉંઘાડવા.

મસિઆઈ, ફેઈઆત, હોશિયાર.

ડીસ, દીસ, લીખ, જીવ.

૨૪] સુરત જિલ્લાનો “ ભૂગોળ શિક્ષક ” ત્રણ આના.

કીડી, સીસી, સીધી, ટીપી, ઝીણી.

ફૂજ, ખૂખ, ખૂશ, દૂર, ધૂળ, મૂળ, પૂછ, રૂંદ, ભૂત,
ખૂમ, ભૂખ, દૂધ, ઊન.

કડિન મળતા શબ્દોની તારવાણી.

કનુ, મનુ, ભાનુ, નાનુ, ચીનુ, મટ્ટ, નટ્ટ, છોટ્ટ,
બહુ, વહુ, આહુ, સાસુ, લાહુ, ધીર, સાર, વાર, રામુ,
માધુ, ધાતુ, ઢાળુ, વાળુ, કાળુ, ગુરુ, ટીપુ, પ્રભુ, જંતુ,
શંભુ, જાંબુ, લીંબુ, ચપ્પુ, લલ્લુ, વગડાઉ

કખાટ, કાટ, ચળકાટ, ઝટ, પેટ, પોપટ, ફાટ,
પાટ, ઘાટ, ચત્તુંપાટ.

આઠ, પાઠ, શેઠ. [અઠવાડીઉં, ભંડારીઉં,
દાઢ, ટાઢ, સઢ, [સાત, રમત, હેત, ખેડુત.
સાથ, હાથ, નાથ, બાથ, માથું, ભાથું.

સાદ, પ્રસાદ, યાદ, ઉમેદ, મદદ, બળદ, વરસાદ,
પસંદ, એકાદ.

બંધ, ગંધ, દૂધ, મધ, [અહીં, તહીં, દહીં.
રવિ, શનિ, ભુક્તિ, નહિ.

પાંદડાં, ગોદડી, દહાડો, દોરડું, દાતરડું, દાડમ, દેડકું.

—૪૦ જોડાક્ષર. ૪૦—

ઊઠ્યાં, ત્રણ, ત્રીજો, શુક્રવાર, છેલ્લો, રહ્યો, ચિત્રો,
 ધશ્વર, જ્ઞાન, નિત્ય, નાહ્યા, કહ્યું, લાગ્યો, ચોકખાઈ,
 રમ્યો, ફેફસા, ચોકખા, ભાવ્યો, કર્યો, ક્યારે, આપ્યા,
 અડાજ્યો, મંડ્યો, સર્વે, ત્યાં, બોલ્યો, પ્રમાણે,
 બોલાવ્યો, માંડ્યું, પીરસ્યા, બખ્ખે, જીત્યો, મળ્યો,
 પરીક્ષા, માર્યાં, પ્રાણી, ખીજ્યા, નક્કી, છુટો, છૂટ્યો,
 ચપ્પુ, ગમ્યો, આણ્યો, પૂછ્યું, લલ્લુ, મશ્કરી,
 પસ્તાય, બચ્યાં, ભુક્તિ, અન્ન, ભૂખ્યો, અલ્યા,
 વિદ્યા, ચંદ્ર, પ્રભુ, સ્વપ્નું, પરમેશ્વર, રસ્તો, બચ્ચીઓ,
 ઉતાર્યા, કલ્યાણ, ચંદ્રમા, નીકળ્યા, બેસાડ્યાં, આવ્યાં,
 લાગ્યાં, થોભ્યાં, રહ્યાં, ચોકખી, પત્થર, પ્યાલું,
 નીતરું, રસ્તા, ભટ્ટી, સીંચ્યાં, ગમ્યું, નાખ્યું, મૂક્યો,
 પૂછ્યું, સમજ્યો, પિત્તળ, કાઢ્યા, ઓળખાવ્યા,
 વત્તા, કાઢ્યાં, બતાવ્યાં, વટાવ્યાં, લક્કડફેડા, ત્રિકોણ,
 ક્યારા, કર્યા, વચ્ચે, ચઢ્યા, ઉખેડ્યો, કર્યું, પત્થર,
 ચતુંપાટ, દોહ્યા, ચશ્મા, પ્રાણી, બખ્ખે, છેલ્લી, બચ્યાં,
 લુચ્યા, આણ્યાં, શીખવ્યું, બનાવ્યો, ખાંધ્યું.

મળતા જોડાક્ષરો.

મૂઝ્યા, *મૂઝ્યાં, મૂઝ્યું, મૂઝ્યો, ઝ્યારા, ઝ્યાં, ભૂખ્યો, નાખ્યો, નાખ્યું, લાગ્યો, સીંચ્યું, પૂછ્યું, ખીજ્યા, સમજ્યો, છૂટ્યો, ઊઝ્યા, ઊઝ્યાં, અડાડ્યો, મંડ્યો, ઉખેડ્યો, માંડ્યું, પકડ્યું, બેસાડ્યાં, કાઢ્યું, ચઢ્યું, આણ્યો, વખાણ્યો, આણ્યું, નિત્ય, ત્યારે, ત્યાં, જીત્યો, વિદ્યા, બાંધ્યું, પ્યાલું, રોપ્યું, આપ્યું, થોભ્યાં, ગમ્યું, કર્યું, ભર્યું, નીતર્યું, કર્યાં, માર્યાં, ઉતર્યાં, છેતર્યાં, સર્વે, બોલ્યું, અલ્યા, ઓળખાવ્યો, ડાલવ્યો, તપાવ્યો, બનાવ્યો, બોલાવ્યો, ભાવ્યાં, બતાવ્યું, શીખવ્યું, હલાવ્યું, પીરસ્યું, દેહ્યા, નાહ્યા, કહ્યું, રહ્યું, મળ્યું, નીકળ્યું.

છેલ્લો, ફેલ્લો, લલ્લુ, લક્કડફેડા, નક્કી, લુચ્ચા, બચ્યું, બચ્ચી, વચ્ચે, છુટ્ટો, પિત્તળ, વત્તા, ચત્તુંપાટ, અન્ન, ચપ્પુ, બખ્ખે.

ચોકખા, ચોકખાઈ, જુક્તિ, ભડ્ડી, પત્થર.

શુક, ચંદ્ર. ચંદ્રમા, પ્રભુ, પ્રમાણે, પ્રાણી, ત્રણ, ત્રિકોણ, ત્રીજો, ભત્રીજો, ચિત્રો.

* અતુસ્વરંતું જ્ઞાન કરાવવું.

ચશ્મા, ઇશ્વર, પરમેશ્વર.

રસ્તો, પરીક્ષા, વિદ્યા, જ્ઞાન.

❀ પરીક્ષામાં આવનાર શબ્દો. ❀

અક્ષર, જ્ઞાન, નિત્ય, ભુકું, શિક્ષા, લુગડાં,
અડવાડીડિં, ભંડારીડિં, ચિત્રો, ટાંગેલાં, ઘોતલી,
મસિઆઈ, અગણિત, પુરુષ, ઢગલો, દોરડું, રૂંટેલાં,
શીંગડાં, વગડાઉં, ઓઢણી, ગંદવાડ, કવિતા, દાતણ,
કઢી, દુખડાં, ગાદી, પાંચા, વધારેલાં, પાંદડાં, ચટણી,
તૈયાર, પરીક્ષા, દેડકાં, દુઃખ, નુકસાન, છુંદાય,
છુદો, છૂટયો, હોશિયાર, ચપ્પુ, વખાણ્યા, કાઢ્યા,
મશ્કરી, ભુડાણું, ભુક્તિ, બાંધ્યું, ભૂખ્યા, ઇશ્વર,
પરમેશ્વર, વિદ્યા, સ્વપ્નું, મનસુબો, આશિષ, પટલાણી,
દાતરડું, નિતર્યું, પ્યાલું, પથ્થર, ભઠ્ઠી, સીંચ્યાં,
પિત્તળ, ત્રિકોણ, મુળીડિં, પૂછ્યું, વીટળાઈ, ઉખેડ્યા,
તૂટી, નિરાંતે, ચતુંપાટ, ઠંડું, ચશ્મા, જંબુડો, બાસુદી,
હળદર, ગોદડી, ચોકખાઈ, અડાડ્યો, અન્ન, તીર્થ,
લક્ષડેડાડા, કહ્યું, દોહ્યા, શિખંડ, રસ્તો, જીવજંતુ.

➔ અમૂલ્ય સૂચના. ➔

મુખગણિત શબ્દ વાંચી છેતરાતા ના.

—મુખગણિતની ચોપડી ખરીદતાં પહેલાં—

“મુખગણિત શિક્ષક” જરૂર જોજો. કારણ ?

(૧) દેશી રાજ્યોએ ટેકસ્ટ બુક્સ, ઈ. લા. માટે મંજૂર કરેલા છે.

(૨) કેળવણીખાતાના અધિકારી સાહેબોએ પસંદ કરેલા છે.

(૩) વિદ્વાન સદગૃહસ્થોએ અંગિકાર કરેલા છે.

(૪) આપોઆપ બુદ્ધિ ખીલવવાનું શ્રેષ્ઠ સાધન છે.

વધુ ફેલાવો કરવાના હેતુથી કમીશન પણ સારું આપવામાં આવે છે.

❖ “મુખગણિત શિક્ષક” ❖

બાળવર્ગનો	૦-૧-૬	ત્રીજા ધો.નો	૦-૨-૬
પહેલા ધો.નો	૦-૧-૬	ચોથા ધો.નો	૦-૪-૦
બીજા ધો.નો	૦-૨-૦	પાંચમા ધો.નો	૦-૪-૦

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

—; અદ્યાપિ બહાર ન પડેલી એવી :—

બીજા ધોરણની સૃષ્ટિજ્ઞાનની પ્રજ્ઞાત્તરમાળા ત્રણ આના.

જામનગર અને વાંકાનેર સ્ટેટમાં બીજા ધોરણ માટે

ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજૂર થએલા

કાઠિઆવાડ એજન્સિની તમામ પ્રાયમરી સ્કૂલમાં

ઈનામ અને લાયબ્રેરી બુક તરીકે મંજૂર થએલા

“અંકગણિતનાં મનોચત્રન” પાંચ આના.

મુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો ભૂગોળ શિક્ષક ત્રણ આના.

કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ, શાહપોર-મુરત.

બીજા ધોરણના ‘અંકગણિતનાં મનોચત્ર’

મંજુર થયાના હુકમ નંબર તથા તારીખ.

મહેરબાન જામનગર એજ્યુકેશનલ ઈન્સ્પેક્ટર સાહેબની ઓફિસના એ. જા. નં. ૪૪૧ તા. ૨૧-૭-૧૯૧૬ના પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે, કે “અંકગણિતનાં મનોચત્ર” પાંચ આના. આ સ્ટેટની સ્કૂલોમાં બીજા ધોરણમાં,

ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજુર કરવામાં આવેલ છે.

મહેરબાન વાંકાનેર સ્ટેટના એજ્યુકેશનલ સેક્રેટરી સાહેબની ઓફિસના નં. ૫૧ તા. ૩૦-૧૨-૧૯૧૬ ના પત્રમાં જણાવવામાં આવે છે કે

બીજા ધોરણના “અંકગણિતનાં મનોચત્ર” પાંચ આના.

વાં. હ. સા. આ. ના. ૧૭-૧૨-૧૯૧૬થી આ સ્ટેટની નિશાળોમાં ટેકસ્ટ બુક તરીકે મંજુર કરવામાં આવેલ છે.

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજન્ટ ટુ ધ ગવર્નર સાહેબ બહાદુર પોતાના હુકમ નં. ૯૬ તા. ૨-૮-૧૬ થી બીજા ધોરણના “અંકગણિતનાં મનોચત્ર” પાંચ આના.

કાઠિઆવાડ એજન્સિની તમામ પ્રાથમિક સ્કૂલોમાં ઇનામ અને લાયબ્રેરી બુક તરીકે મંજુર કર્યા છે.

એ. જા. નં. ૨૬૩ તા. ૧૧-૬-૧૯૧૬ ગોંડલ સ્ટેટમાં ઇનામ લાયબ્રેરી માટે મંજુર.

હુ. મુ. નં. ૪૧૬૬ તા. ૨૮-૮-૧૯૧૬ રાજકોટ સ્ટેટમાં લાયબ્રેરી માટે મંજુર.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

શાહપોર—મુરત.

